

PATENT 209 531

SVERIGE

KLASS

PATENTTID FRÅN DEN 8 JULI 1960

BEVILJAT DEN 21 JULI 1966

PUBLICERAT DEN 6 DECEMBER 1966

INTERNATIONELL SVENSK

E 04 d13/02 37 c:13/02

PATENT- OCH REGISTRERINGSVERKET

Ans. 6723/1960 inkom den 8/7 1960 utlagd den 5/10 1964

V. KANN RASMUSSEN & Co., SÖBORG, DANMARK

Fönster, spec. överljusfönster, med en vid svängning omkring en horisontell axel öppningsbar ram och med en utvändig intäckning

Uppfinnare: V B K Rasmussen

Prioritet begärd från den 9 juli 1959 (Danmark, 2472)

Föreliggande uppfinning avser ett fönster, speciellt överljusfönster, med en vid svängning omkring en horisontell axel öppningsbar ram och med en utvändig intäckning, vars över karmens och ramens sidostycken liggande partier utgöras av en nedre, vid ramen fäst täckskena och en övre täckskena, vars övre ände är svängbart fäst vid karmen, medan dess nedre ände är gångledsförbunden med den nedre täckskenan och i fönstrets stängda läge sträcker sig ned över dettas övre ände. Överlappningen mellan de två täckskenorna tjänar till att öka tätheten vid det aktuella området, dvs. vid fönsterramens svängningsaxel, när fönstret är av vipptyp.

Vid ett känt vippfönster av ovan angivet slag är fönsterramen gångledsförbunden med karmen med hjälp av bultar eller tappar, som gå genom inåt utspringande gångledsdelar på ram och karm. Vippaxeln ligger alltså på fönstrets insida och det härigenom åstadkomna rörelseförloppet under öppning och stängning av fönstret medför vissa tätningsproblem, vilka vid den kända konstruktionen äro lösta genom att på fönsterramens nedre ände och fönsterkarmens övre ände äro anbragta täckskenor, vilkas mot varandra vettande ändar ha rätt betydande avstånd från varandra, varvid detta täckskenemellanrum, som ligger inom området för vippaxeln, är täckt av en tredje skena, som med sin nedre ände är gångledsförbunden med den på fönsterramen sittande täckskenan, medan dess övre ände med hjälp av en tapp-slits-förbindelse är förskjutbart fasthållen vid den övre täckskenan. Denna tapp-slits-förbindelse kan vara övertäckt för att icke giva regnvatten möjlighet

att sippra in, och ovanför den övre delen av fönstret är det därför anordnat en stationär kapp. För att icke hindra den nämnda tredje skenans rörelse skall denna kapp vid sin nedre ände vara lyft tämligen mycket i förhållande till fönstret, varför det vid denna ände av kappan är ytterligare anbragt exempelvis ett spjäll, vilket alltid tillsluter ingången till rummet under kappan och alltså tillsammans med denna skall hindra regnvatten från att komma in till tapp-slits-förbindelsen.

Denna kända konstruktion är ganska komplicerad, och den uppnådda tätheten beror på en samverkan mellan de fem nämnda elementen, alltså de tre täckskenorna samt kappan och spjället.

Med detta såsom bakgrund är det uppfinningens ändamål att åstadkomma ett i väsentlig utsträckning förenklat fönster av ovan angivet slag.

Det som kännetecknar fönstret enligt uppfinningen är, att den övre täckskenan är fäst vid karmen utan förskjutbarhet i dennas plan och bildar en mellan ram och karm införd styrarm, som utgör en del av gångledsförbindelsen mellan ramen och karmen.

Härvid kräves för uppnående av den erforderliga tätheten inga element utöver de två täckskenorna, och den ena av dessa, nämligen den övre, löser samtidigt uppgiften att medverka till ramens styrning under dennas öppnande och stängande, så att det färdiga fönstret blir synnerligen enkelt i sitt utförande.

Enligt uppfinningen kan gångledsförbindelsen mellan ram och karm ytterligare utgöras av en tapp-slits-förbindelse mellan ramsido-

stycket och karmsidostycket. Vid en annan utföringsform av fönstret enligt uppfinningen kan gångledsförbindelsen ytterligare utgöras av en andra styrarm, som med sina ändar är förbunden med ramsidostycket resp. karmsidostycket med vridbarhet omkring axlar, som äro parallella med axeln för gångledsförbindelsen mellan den övre och den nedre täckskenan.

Vid var och en av dessa utföringsformer erhålles en komplett gångled med den övre täckskenan såsom en del av gångledsförbindelsen, och i båda fallen en konstruktionsmässigt mycket enkel gångledsförbindelse, som därtill är billig i framställning.

En utföringsform av fönstret enligt uppfinningen kommer att närmare beskrivas i anslutning till bifogade ritning, som schematiskt i fig. 1 visar fönstret, sett från utsidan. Fig. 2 och 3 visa i tvärsnitt och i större skala snitt genom II—II och III—III i fig. 1 genom inbördes samverkande ram- och karmsidostycken med täckskenor och fig. 4 visar ett längdsnitt, ävenledes i större skala, efter linjen IV—IV i fig. 1, varvid fönstret är visat med heldragna linjer i tillslutet läge och med streckade linjer i ett något öppnat läge samt med streckprickad linje markerande ramen i ett ännu mera öppnat läge. Fig. 5 är en fig. 4 motsvarande teckning av fönstret i en annan utföringsform.

Det på ritningen visade fönstret är ett snedliggande överljusfönster, se speciellt fig. 4 och 5, av vipptyp, varvid fönstrets ram 1 är öppningsbart i förhållande till karmen 2 genom svängning omkring en horisontell axel, som ligger på ungefärligen fönstrets halva höjd. Vid den på ritningen visade utföringsformen förskjuter sig denna axel under ramens rörelse men ramen kan även ha en fast svängningsaxel.

Såsom tydligast framgår av fig. 1 är fönstret försett med en utvändig intäckning, exempelvis av zinkplåt, aluminiumplåt eller något annat lämpligt material. Denna intäckning innefattar en övre plåtkåpa 3, som har i stort sett U-format tvärsnitt och som är fäst vid det översta karmstycket 4, fig. 4 och 5, och två sidopartier, som övertäcka karmens och ramens sidostycken och utgöras var och en av en övre täckskena 5 och en nedre täckskena 6, vilka likaledes har ett i huvudsak U-formigt tvärsnitt utefter största delen av sin längd. Var och en av intäckningens delar 3, 5 och 6 sträcker sig med den ena flänsen ned mot fönsterglas 7 medan den andra flänsen sträcker sig ned längs karmens yttre omkretsytta, så att intäckningen sålunda effektivt kommer att övertäcka fogen mellan ram och karm.

De nedre täckskenorna 6 ha ett något mind-

re tvärsnitt än de övre täckskenorna 5 och sträcka sig i fönstrets stängda läge upp under de nedre ändarna på de övre täckskenorna 5, se speciellt fig. 1, där överlappningsområdena äro antydda vid 8.

De övre täckskenorna 5 kunna vara utförade i ett stycke med kåpan 3 men äro i den visade utföringsformen förda upp under denna och medelst skruvar 9, fig. 2 eller på liknande sätt fasthållna vid karmen 2 vid eller i närheten av dennas översta karmstycke 4. De nedre täckskenorna 6 kunna i deras hela utsträckning vara fästa exempelvis med hjälp av skruvar 10, fig. 3, vid ramen 1. I fig. 3 är överlappningen mellan en övre täckskena 5 och en nedre täckskena 6 antydd, varvid den övre täckskenan är markerad med streckad linje.

I varje karmsidostycke är enligt fig. 4 utformat ett i huvudsak långsgående styrspar 11 för en med detta samverkande styrtapp 12, som är fäst vid intilliggande ramsidostycke. En ytterligare vridningsförbindelse mellan ramen 1 och karmen 2 utgöres av en horisontell tapp 13, som förbinder täckskenans 5 nedre ände med motsvarande täckskena 6 något under dennas övre ände.

När fönstret är stängt intaga de olika delarna det i fig. 4 visade läget. Täckskenorna 5 och 6 ligga alltså i varandras förlängning och tappen 12 ligger vid den övre änden av styrspar 11. Fönsterramens öppningsrörelse sker i pilens 14 riktning, fig. 4 och under denna rörelse kommer den övre täckskenan 5 att vipa utåt från karmen 2 mot det med streckade linjer visade läget samtidigt som tappen 12 glider nedåt i spåret 11. I ramens 1 med streckade linjer visade läge har tappen 12 kommit ned till det med 12' markerade läget i spåret 11. Om öppningsrörelsen fortsätter kommer täckskenan 5 åter att svängas inåt mot karmen 2 medan tappen 12 fortsätter sin nedåtgående rörelse i spåret 11, och ramen 1 kan härvid exempelvis svängas till lodrätt läge som i fig. 4 markeras med punktstreckade linjer. I detta läge är glasets 7 yttersida lätt tillgängligt för rengöring från rummet bakom fönstret.

Det skall framhållas, att överlappningen mellan den övre täckskenan 5 och den nedre täckskenan 6 bibehålles under en väsentlig del av öppningsrörelsen, så att ramen 1 kan öppnas till ungefärligen horisontellt läge utan att tätheten mot regnvattens inträngande förlores.

Den övre täckskenan 5 behöver icke i sin helhet vara svängbar ut från och in mot karmen 2, utan kan vid sin övre del vara fastskruvad vid eller på annat sätt vara fäst vid karmen så att endast den nedre delen är rörlig

på ovan beskrivet sätt. Rörelsemöjligheten kan åstadkommas genom att täckskenan består av ett i lämplig utsträckning fjädrande material eller också kunna de två täckskenorna vara inbördes hopfogade medelst en vanlig gångled.

Den i fig. 5 visade utföringsformen motsvarar den, som visas i fig. 4 men med det undantaget, att dennas tapp-slitsförbindelse 11, 12 är ersatt av en ytterligare styrarm 17, vars nedre ände med hjälp av en tapp 15 är vridbart förbunden med karmen 2, medan dess övre ände medelst en tapp 16 är vridbart förbunden med ramen 1. Denna arm 17 bestämmer tillsammans med täckskenan 5 fönsterramens rörelse under öppning och stängning.

Patentanspråk:

Fönster, speciellt överljusfönster, med en vid svängning omkring en horisontell axel öppningsbar ram (1) och med en utvändig in-täckning, vars över karmens och ramens sidostycken liggande partier utgöres av en nedre, vid ramen fäst täckskena (6) och en övre täckskena (5), vars övre ände är rörligt fäst vid karmen (2), medan dess nedre ände är gångledsförbunden (13) med den nedre täckskenan (6) och i fönstrets stängda läge sträc-

ker sig ned över dennas övre ände, kännetecknat därav, att den övre täckskenan (5) är fäst vid karmen (2) utan förskjutbarhet i dennas plan och bildar en mellan ramen och karmen införd styrarm, vilken utgör styranordning för en gångledsförbindelse mellan ramen (1) och karmen (2).

2. Fönster enligt patentanspråket 1, kännetecknat därav, att gångledsförbindelsen utgöres av en tapp-slits-förbindelse (11, 12) mellan ramsidostycket (1) och karmsidostycket (2).

3. Fönster enligt patentanspråket 1, kännetecknat därav, att gångledsförbindelsen utgöres av en andra styrarm (17), som med sina ändar är förbunden med ramsidostycket (1) resp. karmsidostycket (2) med vridbarhet omkring axlar (15, 16), vilka äro parallella med axeln för gångledsförbindelsen (13) mellan den övre och den nedre täckskenan (5 resp. 6).

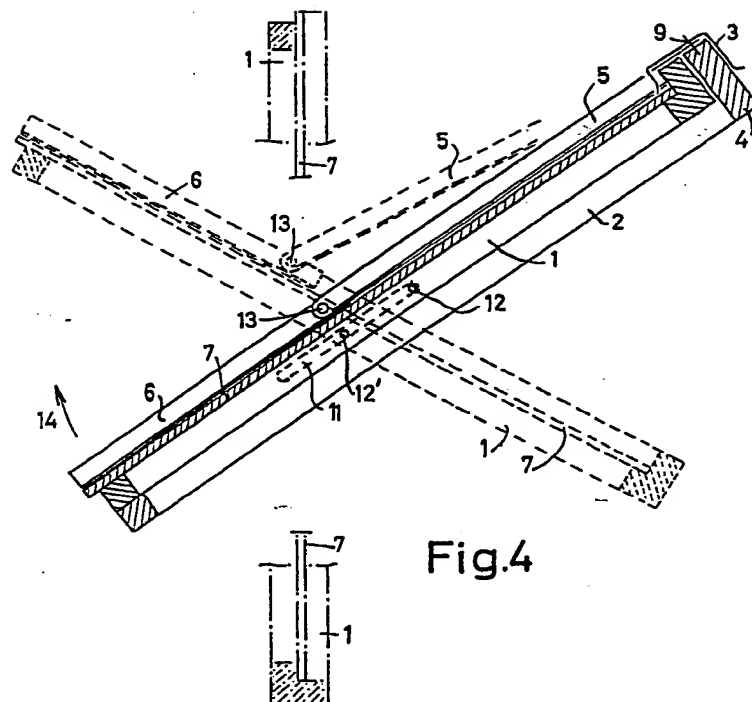
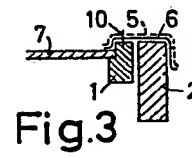
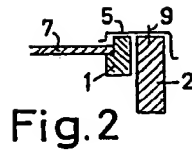
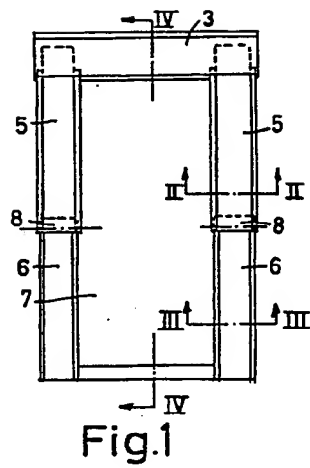
Anförda publikationer:

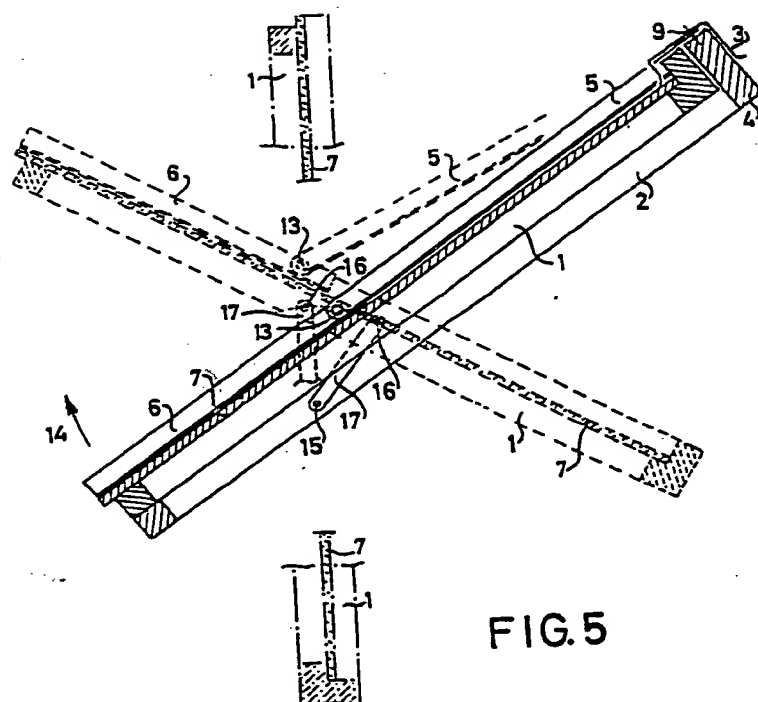
Patentskrifter från

USA 1 509 757, 1 898 813.

Ombud:

Civiling. H Onn, Stockholm

THIS PAGE BLANK (USPTO)